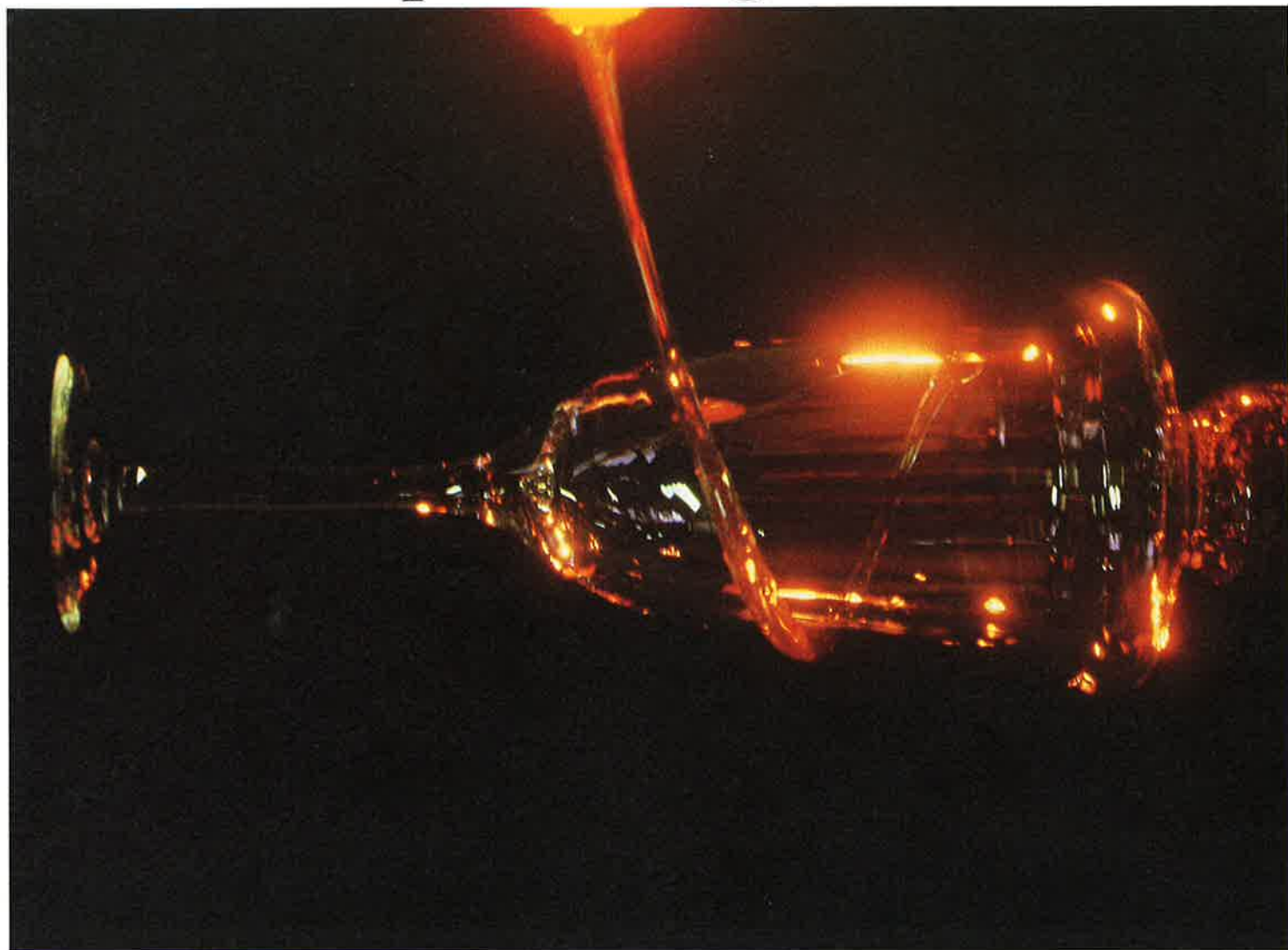

MÄNGEN

Lätt blandat från bruken Kosta Boda Åfors Johansfors. Nr.2/82

Skapelsens ögonblick.

Här föds ett nytt glas i spännande form.

Vi kallar det Line.

Medan glaset ännu är glödande varmt läggs en tunn tråd av flytande glas som en spiral runt själva kupan.

Glas smälter in i glas men den tunna linjen runt kupan består som ett dekorativt formelement. Och samtidigt som ett outplänligt bevis på att detta glas är ett äkta hantverk.

Line finns i en komplett servis med glas, skålar och alla tillbehör.

God Jul & Gott Nytt År

Boda Nova Shop

SÅLT

Sedan 1 december 1982 har Boda Nova nya ägare - BodaNova AB i Uppsala. Några större förändringar kommer man inte att märka här nere i Småland. En del personal har övertagits. Försäljningen går vidare som vanligt. Så skall det förbli så länge ekonomiska skäl talar för det.

Kosta Bodas VD Anders Engström säger att man ser det som väsentligt att verksamheten blir kvar och man kommer att göra allt man kan för att underlätta detta.

Konkret kan man konstatera att Boda Nova AB skall sköta Röda Stugan och försäljningen där, medan Bodastugan som vanligt skall sälja Boda Nova sortimentet. Det gör övriga butiker också.

Personalrabatterna har man gjort en överenskommelse om. De skall ömsesidigt gälla mellan företagen. Det blir i verkligheten inga förändringar. Det vanliga personalrabattkortet gäller alltså i fortsättningen också för Boda Nova-artiklar i samtliga butiker.

MÄNGEN

Personaltidning för
Kosta Boda AB, 360 52 Kosta

Utgiven i december 1982.

Redaktionskommittén

Patricia Carrington

Sven-Åke Erlandsson

Hans Israelsson

Sten Robért

Tommy Ragnarsson

Percy Svensson

Redaktör:

Ove Alström

Ansvarig utgivare:

Anders Engström

Innehållet i Mängen får återges eller citeras om källan anges enligt följande: Mängen, personaltidning för Kosta Boda AB.

Mängen ISSN 0345-8261

KOMMUNIKÉ

Investment AB Proventus har förvärvat ca 20% av aktiekapitalet och röstetalet i Upsala Ekeby AB. Proventus och fondkommissionärsfirman Richard Häglöf närstående personer har samtidigt förvärvat ytterligare ca 15%.

Investment AB Proventus är ett förvaltningsbolag som förutom börsaktier äger och driver Hotel Skyline i Malmö. Bolaget har en god finansiell ställning med ett justerat eget kapital överstigande 50 mkr. För 1983 budgeteras ett resultat före skatt om ca 8 mkr. Proventus, som under 1983 kommer att börsnoteras, är för närvarande noterat på börsens s.k. väntelista.

Investment AB Proventus har ca 600 aktieägare av vilka de största utgöres av familjen Robert Weil (ca 60%). Företagsfinans AB (ca 15%) samt Investment AB Skrinet (ca 7%).

Upsala Ekebys verksamhet omfattar tillverkning och försäljning av Bruks- och konstföremål. Omsättningen 1982/83 beräknas uppgå till ca 450 mkr, varav ca 40% utgöres av export. Därutöver har Upsala Ekeby en betydande fastighetsförvaltning med den huvudsakliga beståndsdelen utgörande av fastigheter i Solna Centrum.

Upsala Ekeby har de senaste åren haft en otillfredsställande lönsamhet och högt sysselsatt kapital beroende på stora investeringar och lagerökningar. Även om resultatet för 1982/83 väntas bli väsentligt förbättrat är det dock de nya intressenternas uppfattning att Upsala Ekeby-koncernen är i behov av betydande kapitaltillskott för att trygga och förstärka verksamheten. Det är bolagets förhoppning att den kunskap om och kontakt med kapitalmarknaden som finns hos företrädarna för de nya ägarna skall komma Upsala Ekeby till gagn.

Extra bolagsstämma kommer att hållas den 4 januari 1983 för inval av nya ordinarie ledamöter och suppleanter i bolagets styrelse.

UPSALA EKEBY AB
Ulf Ericsson

INVESTMENT AB PROVENTUS
Robert Weil

VD Anders Engström säger att han är mycket glad över och positiv till de nya ägarnas förklaring om att man skall gå in med kapital i Kosta Boda. Att det skall bli skönt att få arbeta från ett läge där underkapitaliseringen och dess problem inte belastar företaget. I grunden är vi nu ett lönsamt företag, men bär på stora kostnader för upptagna lån.

Tord Bråneus, Fabriksklubben i Boda säger att — vi i facket har väntat att något sådant här skall ske. Nu hoppas vi på stabilitet.

Det har varit lugnt det senaste året och ledningen har varit stabilare än på länge. Det gör allt trovärdigare. Om Kosta Boda kan avlasta sej en del skulder är det ett lönsamt företag. I julveckan skall Referensgruppen träffa UE-ledningen, då hoppas vi få veta mera om vad ägarskiftet i realiteten betyder.

OMSLAGSBILDEN:

»Skapelsens Ögonblick«

Line heter glaset och ögonblicket som visas på bilden är det då linjen läggs på. En tunn tråd av glas som slingrar sej runt kupan.

Arbmans i Malmö, som är Kosta Bodas reklambyrå, har tagit fram den här bilden för att på kartonger, skyltställ och i annonser berätta om att Line är ett handgjort glas. Eftersom just den tunna glaslinjen är det specifika med Line kom man fram till det pedagogiska greppet att visa »skapelsens ögon-

blick». På Arbmans jobbar man i små team och det var gruppen Collin Barret Per-Henry Richter och Nils Balke som arbetade fram idén. Man gav uppdraget att göra bilden till fotografen Lasse Davidsson i Malmö.

Bilden är väl närmast genial som informationsbärare i det här fallet. I verkligheten går det litet annorlunda till. Då finns inget ben och fot på kupan, men det förstärker onekligen upplevelsen för den ovane betraktaren.

Ove Alström

ANDERS ENGSTRÖM:

Året börjar närma sig sitt slut, vilket ger anledning till en återblick och funderingar över nästa års utveckling.

Efter ett förlustår kan vi nu med tillfredsställelse konstatera att goda möjligheter finns att för räkenskapsåret 1/5 1982 – 30/4 1983 uppvisa ett positivt resultat. Således en ordentlig resultatförbättring jämfört med föregående år.

Försäljningen har hittills under räkenskapsåret gått relativt bra med en klar förbättring under de senaste månaderna. Framför allt har utvecklingen på hemmamarknaden varit positiv men även övriga Skandinavien visar en glädjande utveckling. Jämfört med föregående år visar dessa marknader en klar förbättring. Tyvärr har dock flera av våra europeiska marknader haft svårigheter att hålla sina prognoser och någon snar ljusning är dessvärre inte att förvänta. Julhandeln ser ut att bli bra i år för våra produkter enligt de indikationer som vi hittills fått. Utvecklingen i USA däremot har varit mycket tillfredsställande och uppväger nedgången i Västeuropa.

Devalveringen har hittills haft begränsad betydelse men här bör vi kunna förvänta oss positiva reaktioner på exportmarknaderna. Tyvärr måste vi samtidigt räkna med att devalveringen får en negativ effekt på försäljningen i Sverige i och med att hushållens köpkraft beräknas att minska kraftigt under 1983.

Produktutvecklingen under året har varit framgångsrik och de nya produkterna har såväl prismässigt som designmässigt funnit gehör hos både kunder och konsumenter. Inte minst har detta gällt produkter från vanna IV, t.ex. Rolf Sinne-marks Opus, Bertil Valliens program Rainbow och servisen Line, design Anna Ehrner, har väl motsvarat våra förväntningar och rönt stor framgång på marknaden.

Produktionen har totalt sett haft en mycket fin utveckling under året med produktivetsförbättringar på samtliga produktionsenheter. Efter sommarens ombyggnad och genomförda investeringar vid vanna IV i Kosta, kvarstår fortfarande en del att göra innan vi når vår målsättning för denna enhet, men utan tvekan är vi här på rätt väg vad gäller såväl teknik som produktutveckling.

Organisatoriskt har vi ännu inte löst samtliga problem men lösningen tycks nu ligga inom en nära framtid, vilket kommer

att ge en välbehövlig förstärkning på olika håll i företaget.

Vad har vi nu att förvänta oss av 1983? Nu föreliggande konjunkturprognoser har återigen väsentligt nedreviderats av internationella bedömare. Detta gäller framför allt Västeuropa. Konjunkturen har också under 1982 utvecklats betydligt svagare än vad som många ansåg troligt så sent som i våras. I Västeuropa finns tydliga tecken på en ytterligare försvagning av efterfrågan efter halvårsskiftet. I USA har den väntade uppgången inte infunnit sig.

Som tidigare nämnts bör devalveringen hjälpa oss att få en ökad volym på exportmarknaderna, men detta förutsätter att det finns en efterfrågeökning av våra produkter på dessa marknader och ge oss den volymökning som erfordras utomlands för att kompensera en väntad volymminskning på hemmamarknaden. Den ökade konkurrenskraft som devalveringen medför får inte gröpas ur av kostnadsökningen genom t.ex. kraftiga löneökningar.

Utan tvekan kommer 1983 att bli ett besvärligt år för svensk industri och givetvis även för vårt företag. Vi har dock under innevarande år vidtagit en mängd åtgärder som ännu inte givit full effekt, men som kommer att ge oss en god bas att stå på för att möta de problem som vi har att vänta nästa år.

Sammanfattningsvis kan sägas att förutsättningarna inför 1983 för vår del är relativt goda. Vi har gemensamt lyckats vända en nedåtgående trend och har en god beredskap för framtiden. Givetvis har vi en bit kvar innan vi når en acceptabel lönsamhetsnivå som är en absolut förutsättning för att garantera en sund utveckling för företaget och därmed trygghet i sysselsättningen.

Vår gemensamma målsättning inför nästa år måste vara att 1983 blir det år då vi definitivt placerar Kosta Boda bland de vinstgivande företagen. Vi måste mot bakgrund av denna målsättning alla göra vårt yttersta för att bibehålla Kosta Boda som ett av de absolut främsta glasbruken i världen.

Jag vill till sist tacka er alla för goda insatser under året samt för visad lojalitet och förståelse för åtgärder som måste vidtagas i en för företaget besvärlig situation. Tack skall ni ha och en tillönskan om en GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR.

NYA PÅ KOSTA BODA:

LARS EKBLAD
administrativ chef

Lars Erik Staffan heter han om man noggrant skall redovisa alla namnen på den här prästsonen från Uppsala, som nu skall bli administrativ chef i Kosta Boda. Lars, som han kallas, är född 41 09 18 och familjen består av hustru Birgit, som är bibliotekarie i Emmaboda, och sönerna Jonas, född 66 samt Märten, född på Mårtendagen 1969.

Pappa prästen hade en tjänst i Öja, strax utanför Växjö, så det blev där Lars växte upp. Student blev han i Alvesta, efter avklarad värnplikt, 1966. Familjen valde bland flera möjligheter att studera i Umeå och där blev vår Lars civilekonom på våren 1970.

Efter examen blev det aktuellt med att söka jobb. Lars fick syn på en annons som lydde: »Anders söker medarbetare». Anders, det var Kosta Bodas VD Anders Engström på den tiden redovisningschef vid Emmaboda Glasverk. Lars Ekblad kom dit och stannade i sex år, under vilken tid han avancerade från redovisningsman till redovisningschef, till ekonomichef och slutligen till administrativ chef. 1976 flyttade familjen västerut därför att Lars Ekblad fått en befattning som ekonomidirektör för Janstorp International, en konfektionskoncern som omsätter 160 miljoner kronor på att tillverka

och sälja dam-barn-och fritidskläder. Man har egna fabriker i många länder och importerar sin egen tillverkning. Viskafors Gummifabriks AB kom sen i karriären. Det är ett företag som ägs av Hexagonkoncernen. Lars har där precis samma uppgift, som den som väntar på Kosta Boda. Som ad.chef har han ansvar för Ekonomi, ADB, Inköp, Lager, Förråd och Personal.

Varför kommer han nu till Kosta Boda, vad drar? Tre skäl minst, säger Lars Ekblad. — Utsikten till att åter få samarbeta med Anders är ett. Sen är han mycket intresserad av produkten glaset, både som handelsvara och kulturföremål och inte minst gillar han miljön. Det låter som om Lars kan räkna upp många flera skäl, men vi stoppar där.

Familjen Ekblad trivdes i Emmaboda och har åter bosatt sig där. Sedan en tid äger man en villa i samhället. Det passade bra att flytta just i skarven då grabbarna bytte stadier i skolan och hustru Birgit var färdigutbildad bibliotekarie och fick en tjänst i Emmaboda, förklarar han.

Familjens gemensamma lidelse heter slalom. Man åker till alperna i Schweiz, Frankrike och Österrike.

Böcker är ett annat intresse eller stå i köket och laga mat. Friluftsintraset tar sig också uttryck i resor med familjen på andra tider än då skidan slinlar, i husvagn bl.a. När tiden medger tas också en och annan fotografisk bild. Språk, frågar vi om och får veta att engelska är favoriten men också tyska och franska går bra. Det internationella arbetet på Janstorp gav rika tillfällen till språkpraktik.

I februari 1983 tillträder Lars Ekblad sin tjänst på Kosta Boda.

MARIE HANSSON
produktutvecklingschef

Marie Hansson, som också har förnamnet Christine, är född 54 10 28 i Lund. Efter den vanliga gymnasieskolan fortsatte hon studierna i Lund och tog en fil. kand. med »råge» — ett extra betyg med inriktning på konstindustri plus företagsekonomi.

Under sina tre Stockholmsår arbetade hon för Föreningen Svensk Form som informationssekreterare. Uppgiften innebar bl.a. att göra konstindustriutställningar, debatter, konferenser mm. Eftersom Form Design Center i Malmö samt tidningen Form också omfattades av hennes arbete då, fick hon en omfattande erfarenhet av svensk design.

Marie har också frilansat under ett år för Exportrådet. Hon gjorde bl.a. bildspel om möbelindustrin. Hon har också hunnit med ett arbete som antikvarie på Kulturen i Lund.

Närmast kommer hon ifrån Sedostol AB ett i designkretsar välkänt möbelföretag som mest gör möbler för offentlig miljö.

På Kosta Boda är Marie provanställd i sex månader till den 1 april 1983.

Efter några korta veckor hos oss kan man inte vänta sig ett färdigt koncept på framgångsrik produktutveckling. Men många idéer och tankar samlas i det dagliga arbetet med formgivare, marknadsavdelning och produktions-tekniker, mellan vilka hon skall vara en länk. Att Kosta Boda skall ha en designledande profil är en självklarhet för Marie, något hon vill värna om.

I sitt arbete på Kosta Boda ingår hon med sitt designkunnande som komplement till de övriga medlemmarna i Produktrådet: Anders Engström, Hans Werner, Björn Widlund, Lars-Gunnar Rydén och Leif Gyltman.

Nu befinner hon sig mitt i vardagen med arbetet på höstkollektionen. Erfarenheter från konsumentledet skaffar hon sig vid veckosluten genom att stå i butiker som säljer glas. Duka i Lund och Silverbergs i Malmö har hon gästst i den rollen.

Privat lever Marie litet splittrat just nu med lägenheter i Stockholm, Lund - där en sambo finns - samt Kosta.

I Kosta finns ett eljusspår som hon springer runt emellanåt. Annars gillar hon sporter som segling och golf. Reser gör hon gärna, helst till storstäder som London (där hon bott korta perioder) och Paris, som hon i tjugoårsåldern bodde och arbetade i. Hennes favoritspråk är också franska och engelska. Hemma odlar hon gärna sitt konst- och antikintresse eller spelar piano.

Boken om Kosta

Nu har den sextonde boken i Glasrieketprojektet kommit. Den handlar om Kosta, som man kan förstå av titeln. Det känns direkt att den här boken innehåller ett intressant stoff än flera av de tidigare - utan att förringa dem - kanske beroende på att Kosta är den svenska glasindustrins moder. En annan viktig omständighet som gör att man reservationslöst måste anbefalla den här boken som den allra mest angelägna, är avsnittet som behandlar Framtiden.

Det var redan 1979 som de omkring 20 cirkelmedlemmarna påbörjade arbetet med »Hemma på Kosta». Cirkelns medlemmar har skiftat alltefter arbetsinriktning; övergången från dåtid till nutid.

Först tog man itu med den svåra resan bakåt i tiden. De äldre deltagarna kunde ofta med egna minnesbilder beskriva tiden från nu till sekelskiftet. Att få tag i stoff för den återstående resan bakåt till brukets grundande var svårare. Lättast att finna var namnen på ägare och chefer, medan arbetarnas historia döljer sej i tidens töcken.

Arbetet bedrevs i den historiska fasen i två parallella cirklar, som tillsammans utformade den delen av boken. Där finns allt det traditionella man väntar sej. Färgstarka människor stiger fram ur minnena. Utvecklingsfaserna benas upp. De roliga historierna berättas.

På några betydelsefulla sidor belyses den viktiga roll som just Kosta spelat för hela glasindustrins utveckling. Omkring ett trettiotal glasbruk startades av från Kosta utvandrare - och där upplärda - mästare och arbetare.

Sin mesta styrka har den här boken absolut i det avsnitt som behandlar glasbranschens framtid. Där ställer man sin första fråga: Har den manuella glasindustrin någon framtid? Cirkeln arbetar sej noggrant igenom och analyserar varje fas i den stora mosaik som glasindustrin utgör.

Det är ett modigt och allvarligt arbete man här utträttat. Genom att inbjuda intressanta och kunniga människor till fria diskussioner i cirkeln har man fångat in alla viktiga frågor och lämnat svar i ett 30-tal att-satser. Här får man

en helhetssyn på glasindustrin, som förklarar många av dagens svårigheter. Där framförs många förslag till lösningar som är befriade från det vanliga värdandet bara om det egna bruket.

Framtidsavsnittet gäller hela den manuella glasindustrins nödvändiga omställning och anpassning till en hårdare konkurrens- och konsumtionsvärld.

Den här viktiga boken om »Hemma på Kosta» finns att köpa på turistshopen i Kosta samt hos ABF i Lessebo och Nybro/Emmaboda. Naturligtvis måste den också säljas på de andra glasbruket. Alla skall ha enkel tillgång till boken. Priset 25 kronor bör inte heller avskräcka någon.

Hans Israelsson och Ove Alström

LÄR MERA OM GLAS

En kurs som vänder sej till alla i glasbranschen har startats på flera platser i höst. I Kosta, Orrefors och Växjö har man pluggat glasteknologi under cirka 25 timmar. Då har man haft tid att göra studiebesök också.

En av Statens Industriverk tillsatt arbetsgrupp, med representanter från företagen och de fackliga organisationerna, har arbetat fram en utbildningsplan enligt Industriverkets förslag om ett särskilt stöd för fortbildning inom branschen.

Enligt en regeringsproposition förordas att 500 000:- (en halv miljon kronor) om året i tre år får användas till utbildningen.

Glasforskningsinstitutet svarar för huvuddelen av utbildningen, som företrädesvis är förlagd till fritid.

Det första utbildningspaketet är ett grundläggande steg som vänder sej till samtliga anställda. Det omfattar glasets egenskaper, smältning, tillverkning, bearbetning samt synpunkter på miljö och energifrågor.

Kursen är uppdelad i 8 avsnitt á 3 timmar. Studiebesök på Glasforskningsinstitutet och Glasmuseet i Växjö samt Glasma i Emmaboda och Glasskolan i Orrefors ingår.

Det råder ingen tvekan om intresset för den här utbildningen. Hittills har det startats 4 grupper, 2 i Kosta och 1 i vardera Växjö och Orrefors. Totalt deltar omkring 100 människor från de flesta glasbruk i Glasrieket.

Hösten -83 kommer fortsättning på kurs 1 samt nya kurser. Då vänder man sej till specialister i branschen, t ex kyltekniker, synare, förmän.

I framtiden skymtar en kurs i kvalitetskontroll också.

Hans Israelsson

Belönade Förslag

Nu har förslagskommittén hållit ännu ett sammanträde där man haft till uppgift att fastställa belöningar efter vederbörlig utredning.

Till det här mötet, den 19 november, hade man inte mindre än 14 olika förslag att ta ställning till. Eftersom inte alla var helt utredda och en del förslag redan tidigare förekommit samt att några befanns vara mindre goda, så blev det till slut 4 förslag som blev belönade.

Utan inbördes värdering vill vi räkna upp dem här: Zelko Suran fick 400 kronor för ett förslag om *förbättring av glasklipp vid centrifug i Nya Hyttan*. Curt Lönnetun får 600 kronor nu och hans förslag slutbedöms vid nästa sammanträde. Det gäller en *fixtur för diamantsågningsautomat*.

Abdüllatif Soytürk belönas med 1000 kronor nu och också hans förslag slutbedöms vid nästa sammanträde. Han har hittat på en *förenkling och effektivisering vid tillverkningen av skålar »Rainbow»*.

Det sista förslaget, som ställts av Sven-Åke Erlandsson gäller *»förenkling vid blästring. Inmontering av pedal som styr sanden vid blästring.»* Det bedömdes som fördelaktigt och belönades med 400 kronor.

Visst är det roligt att läsa om de här kluriga människorna (det är alls inte bara män som ställer förslagen) och hur de blir belönade. Reglerna för belöningens storlek hänger samman med den vinst som förslaget ger. Belönade förslag betyder alltså att Kosta Boda blir effektivare.

Hjälp till du också. Du kan!

Här är »kluringarna» samlade på en bild som Sten Robert tagit.

Från vänster
Zelko Suran, Sven-Åke Erlandsson,
Curt Lönnetun och Abdüllatif Soytürk.
Tag vårt grattis!

Marknads- NYTTE:

Under hela 1982 har vi haft en fin respons på försäljningen i Sverige. Vi ligger över budget, säger Björn Widlund. — Det målet har vi nått tack vare de fastlagda aktiviteterna — kampanjer av olika slag mm. Vi har också stora avtal med inköpsgrupper av den typ som Duka, Önskebutikerna, NK och Åhléns m.fl. representerar.

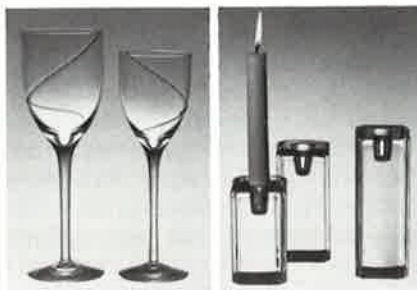
Inte i mannaminne har man haft så mycket turister i Sverige som i år. Mest från USA. De köper med sej hem svenskt glas och bidrar därmed också till våra fina försäljningsresultat.

Om övriga Skandinavien kan sägas att Norge håller budgeterad försäljning men Danmark har ökat hundra procent! Där, som i Sverige, fanns massor av USA-turister med köpstarka dollars i fickan i somras.

Vi har för första gången haft en väl planerad och genomförd kampanj utanför Stor-Köpenhamn. Den hette »Ta Sverige till bords». Ett samarrangemang med övriga Upsala Ekeby-företag. Mycket lyckad.

I övriga Skandinavien har vi också ökat aktivitetsnivån och spritt oss under året. Chateau och Line är stora säljare där också. Det är första gången vi lyckats sälja serviser i Danmark-Norge, länder som annars inte köper hela serviser därför att deras bordskultur är annorlunda.

Våra nyheter, både på våren och hösten, har mottagits väl. Två nya serviser — Chateau och Line — bidrog starkt till det goda resultatet. Där har vi hittat egna nischer. Chateau är den volymmässigt största servisen. Nu har vi utökat serviserna med accessoarer, salladsskålar, ljusstakar mm. Nu är båda serviserna kompletta. Lagren är tömda av de här artiklarna, det är ju både bra och dåligt. Vi kan inte leverera direkt alltid.

Anna Ehrner:
Line med
svart slinga

Anna Ehrner:
Reflex

En Line kommer med svart slinga, Mycket elegant och väl mottagen av de kunder som sett den.

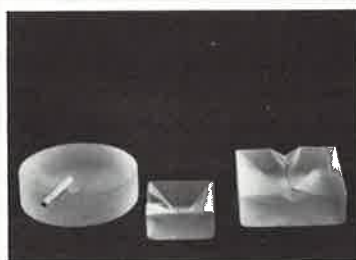
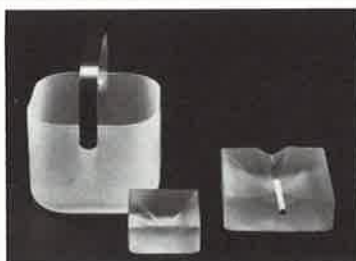

Prototyp? till Kjell Engmans gris.

Bertil Vallien: Studioservis Rainbow

Bertil Vallien har gjort en ny servis, en studioservis. Ännu odöpt, men en Rainbow dock.

Rolf Sinnemark: Boda Frost

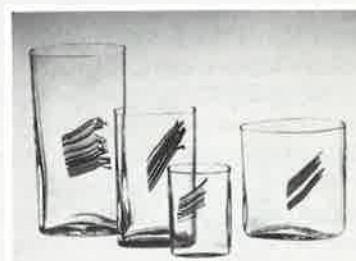
Rolf Sinnemark har gjort en serie frostade artiklar — Boda Frost — som fick ett mycket starkt mottagande på NK-utställningen nyligen.

Prototyp? till Kjell Engmans gris.

Bertil Vallien: Tunna sodaglasskålar Rainbow

Bertil Vallien: Tunna vaser i sodaglas Rainbow

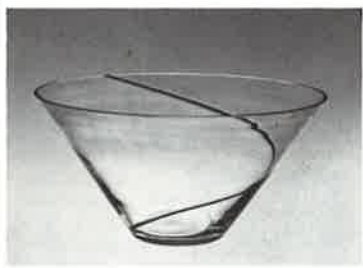
En serie skålar och vaser, tunna, i sodaglas av Bertil Vallien. Återigen Rainbow.

Gun Lindblad kommer med en ny skål- och vasserie i helkristall, slipad.

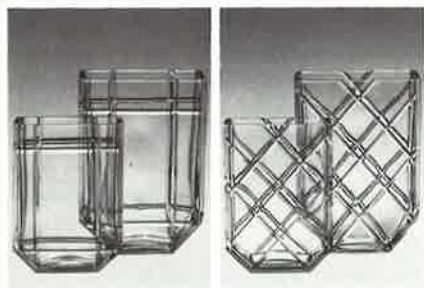
Gun Lindblad: Skål och vasserie i helkristall

Bengt Edenfalk kommer med 2 st underfångsvaser som har spännande färgsättning.

Anna Ehrner har gjort 2 skålar med Line-uttryck samt en del styckebitar i helkristall, slipade och släta.

Monica Backström har formgivit några dropformade vaser bl.a.

Anna Ehrner: Kristallvaser, slipade, ännu odöpta.

Kristalllyktan ROSE ser vi fortfarande som en stark nyhet, den hann inte riktigt ut i höstas. Gäller också för miniskålarna Opus.

Bengt Heintze ställs ut

Med Bengt Heintze skall vi göra en utställning på NK. Det sker i mars månad, 10 – 23. då man visar och säljer under två veckor. Bengt åker upp till vernissagen och blåser som vanligt in utställningen med glastrumpeten. Han är unik, 77-årig Bengt. I Linköping t.ex. har han utställningsrekordet. 600 personer kom och såg hans alster där. Det har ingen överträffat på det Muséeet.

Ny Turistvärdinna

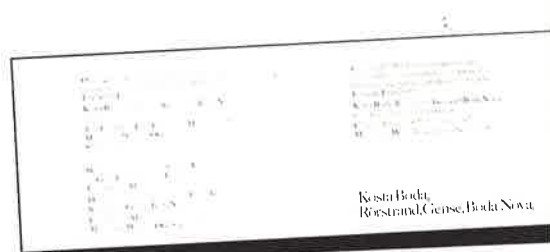

En ny turistvärdinna har anställts av Kosta Boda. Hon heter Malin Edenfalk och har tidigare arbetat som guide hos oss. En av hennes uppgifter är t.ex. att hålla kontakt med bussbolagen för att arrangera deras resor till våra bruk. Guideservicen faller också på hennes lott, att anställa och trimma guiderna till sommaren.

Turistprojektet

Turistsatsningen GLASRIKET skall fortsätta. Nu söker man en fristående konsult för att sköta detta projekt, som hittills varit lyckosamt.

Tidigare var det Emmaboda som med egen konsult svarade för den här kampanjen.

Frankfurtmässan

Ett stort antal vackra kort med en bild av »Skapelsens ögonblick» på ena sidan och en Fågel Blå servis från Rörstrand på den andra, sänds till kunderna för att på många språk tala om att vi åter finns på Frankfurtmässan i vår. 27 februari – 3 mars pågår mässan.

Exporten:

Lars Gunnar Rydén har ännu en gång varit i USA, en kort resa på dryga veckan. — Det är dåliga konjunkturer i världen, säger han. Alla klagar på försäljningen. I beaktande av detta faktum har vi klarat oss bra. I USA har vi haft ett utomordentligt starkt år. Vi säljer snöbollar i hela USA och vi börjar åter bli ett servisglasföretag där. Chateau och Line samt Rainbow går bra i USA — i hela världen för övrigt. Australien har också haft en fin försäljning. Lagren är faktiskt tomma.

TV-annons

Kosta Boda har för första gången tagit till TV-annonsen som säljmedel. Morgon och kväll i New York under november »pluggade» man för Kosta Plaza kristallvas. »Köp en Plaza, så får du en snöboll!» Det amerikanska dotterbolaget och deras reklambyrå svarade för utformningen. Vi har redan fått skeppa mycket Plaza till USA. Går det bra totalt, vi får väl se vad utvärderingen av försöket säger, då kan man räkna med en fortsättning av TV-annonser.

Forts nästa sida

ULF»Lill-Pröjsarn«NILSSON SÄLJER GLAS I USA

Det var någon gång efter semestern i år som Lill-Pröjsarn kom till Kosta för att se på och snacka om glas. Siv Karlsson tog honom med upp till utställningen, visade upp vårt fina sortiment. Då kom Lars-Gunnar Rydén dit i något ärende, kastade en blick på Sivs gäst och slängde ur sej —Det var värst vad du är lik Lill-Pröjsarn... Det var alltså originalet själv han talade till.

Ishockeyproffset, som är 32 år, ser sej om efter ett bra framtidsjobb gissar man, och han är mycket intresserad av konstglas från oss. Det blir vårt USA-bolag han kommer att ha sina affärs-kontakter med, när och om det hela kommer igång. Ännu gäller det ju att dänga in puckar i kassen för honom.

Bo Svahn, gravören, som ju befinner sej i USA, ville gärna se New York Rangers spela. Det brukar mest bli en dröm. Biljetterna är alltid slut eller svindyra på svarta börsen. Johan Leffler, chefen för Kosta Boda, USA, fann på råd. Han bad Lill-Pröjsarn skaffa fram en åt Bo, som alltså ändå fick se en match.

Vi hoppas det framgår tydligt att vi har saxat ur presskollegan Expressen ur en stor artikel på sportsidan, skriven av deras USA-korre Jan Lindström.

Efteråt var han härjad och blek av trötthet, eftersom han ännu går på penicillin efter influensan, men han hade bara ont i ändan, inte i knäna eller i ljumsken.

Och han sade:

**Trösten
sitter
i glaset**

— Man får inte räkna en enda match. Skulle man gå efter den här skulle jag ge upp direkt. Ser du, det underbara är att det kommer en ny match om bara någon dag.

Så lyste han upp och sade:

— Det är i alla fall jätligt roligt. Om det nu inte går. Om de andra är för stora, starka och nya. Om man ändå är 32 — och inte bara.

Gissa vad han gör då?

Börjar med konstglas.

Ulf "Lill-Pröjsarn" Nilsson, som dängt in i vartenda plexiglas som NHL håller med, börjar sälja läckra, spröda konstglas från Kosta-Boda i USA.

Han har egentligen redan börjat, tillsammans med sin fru Barbro. Han har sålt vinglas som presenter till John McEnroe, Vitas Gerulaitis och Andy Warhol, till exempel. Och ett par hundra små tjocka glasbollar att ha ljus i åt en firma.

Han har införskaffat en smart liten dator av märket Apple III för att lägga upp ett kundregister. Han har i princip övertalat New York Rangers manager Craig Patrick att börja ge spelarna vinglas i julgåva från nästa år — och tänker på hur många hockeylag i Nordamerika som kunde göra likadant.

I ändan av detta ser han en butik på Manhattan med svensk glaskonst, ägd av Ulf "Lill-Pröjsarn" Nilsson med familj. Du minns han som köptes till Rangers för en rekordsumma efter att ha slagit alla rekord i Winnipeg Jets, om du minns.

En jåkla trevlig och öppen kille, som känner nästan alla som är värda att känna. Kul att han gått över från hockey till glas.

**Hockey-
nattens
leende**

I själva verket snackade Ulf bort sin middagssömn långt mer på glas än på ishockey. Det var bara när jag frågade honom varför han i så fall inte gav upp meddetsamma, som han svarade precis som efter matchen när han satt och var så ohyggligt trött och hade ont i ändan efter allt ramlande.

— Det är så jåkla roligt.

BO SWAN I DALLAS

Det är så att Bo Svahn, vår resande graverare, befinner sej i USA. Han gör en ganska omfattande turné som går till många kända platser: New York, Los Angeles, Seattle, Tulsa-Oklahoma och Dallas.

Säkert har JR redan varit inne på Sanger-Harris och bett Bo gravera familjevapnet på en karaff i kristall.

Andra kända butiksnamn, där Bo graverat, är Bloomingdale och Robinson.

Du får en julklapp
på köpet!

KOSTA BODA
ÅFORS
JOLLANSFORS
Kosta Boda AB, 2001 Kosta
1901 S. 1000

NYA STARKA DAGSPRESSANNONSER

Nu har Kosta Boda tagit fram en serie om fem smalspaltannonser för dagspress som har en stark utstrålning.

Det är meningen att man inte skall missa dem, när de finns införda i tidningarna i Glasriket. Innehållet i annonsbudskapet riktar sej till alla. Till Dej också.

Du finner flera exempel på kommande sidor.

Dopfunten

Kyndelmässodagen invigs en vacker dopfunt i helkristall, den lär vara världens största i detta material, i Sofielundskyrkan i Malmö.

Arkitekt Sten Samuelson har skrivit några tankvärda ord med anledning av detta:

Dopet som religiös handling, och därmed också platsen för dopet, har alltid intagit en central ställning i den kristna religionen.

Sofielundskyrkan kännetecknas av sina organiska rumsformer och sina organiskt — trädliknande — pelarkonstrukturer genom vilka himmelsljuset silar ner.

I detta rum utgör dopfunten en strålande kristall. Den har placerats så i kyrkorummet, att den dels bildar en central punkt, dels genom sin form och placering i relation till övriga arkitektoniska element formar en egen del av rummet — ett dopkapell.

Formen och glaset i helkristall, med sina strålar och hålrum, ger i förening med ljuset ett intryck av ett evigt och klart rinnande vatten.

Dopfunten lär vara en av världens största utförd helt i kristall.

Kosta-Bodas enastående glastekniker och hantverkare har åstadkommit ett otroligt arbete, där beställaren är Kyrkofullmäktige i Malmö Fastighetsnämnd.

Arkitekter och formgivare är Sten Samuelson och Åke Martinsson.

HALD-GATE Stipendiet

Nu har Hald-Gate-fonden haft sitt årliga stipendiemöte. Där fattade man beslutet om vilka som blir årets stipendiater. Ja hela mötet finns sammanfattat i några paragrafer i ett protokoll som kommit till Mängens.

I paragraf 2 t ex omtalas att fondens kapital är omkring 100.000 kronor och att avkastningen uppgår till drygt 12.000.

Man beslutar att utdela 5 st stipendier på vardera 2.300 kronor.

Följande stipendiater utses:
Glasblåsarmäst. Roland Johansson, Johansfors.

Slipare Tage Berg, Kosta.

Glasblåsarmästare Ingvar Swahn, Orrefors.

Gravör Ingemar Lindberg, Reijmyre.

Glas målare Gustaf Karlsson,

Gullaskruv.

Högtidlig utdelning av stipendierna blev det vid julmarknaden vid Smålands Museum söndagen 12 december.

Låt också Mängens gratulera de belönade glasarbetarna.

Hurra! Hurra! Hurra!

I stipendienämnden satt ordf. J. E. Anderbjörk, Rolf Svensson, Rolf Sinemark, Fred Lindahl, S. Å. Erlandsson, Sven Aronsson och Lars Thor, sekr.

TEKNISKT NYTT:

SIND

I SINDs utbildningspaket för glasbranschens personal finns en grundutbildning som redan är i gång. Det kan man läsa om på annan plats i Mängens.

Där finns också en kurs i Kylteknik och i Kvalitetskontroll. De här kurserna riktar sej till den berörda personalen.

För kursen i Kvalitetskontroll har SIND anlitat en man som heter Christer Berg, från Hifab. Han gör nu en förundersökning för kursen. Det innebär att han intervjuar branschfolk. Un-

dersökningen leder troligen fram till seminarier. Anledningen till att Kosta Boda tycker det är viktigt med den här kursen är givetvis att vi är ett kvalitetsföretag, där kvaliteten är *viktig*.

Innan vi startar kursen måste vi så klart utreda kvalitetsbegreppet, vad det innebär, sa Hans Werner till Mängens. Vidare berättade han att en arbetsgrupp tillsatt av SIND har arbetat fram hela det här utbildningsprogrammet. I arbetsgruppen har folk från hela branschen deltagit. Kosta Boda representerades av Hans Werner och Hans Israelsson.

Ny Underhållschef

En ny tjänst som *underhållschef* har inrättats i Kosta Boda.

Christer Johansson, som redan tidigare är anställd i Kosta Boda har fått den tjänsten. Han får ett vittomfattande ansvar i företaget och kommer att ha kontakt med många människor, vilket motiverar att vi presenterar honom och arbetsuppgifterna.

Christer skall i fortsättningen, i sin nya befattning ansvara för — driftsunderhåll och reparationer vid Kosta Glasbruk inkl. mekanisk verkstad, reglerteknik samt elektriska verkstaden,

— underhåll av industrifastigheter inkl. mediaförsörjning i Kosta,

— större underhållsarbeten och större reparationer av industrifastigheter vid Boda, Åfors och Johansfors glasbruk,

— underhåll och reparationer av bos-

tadsfastigheter vid Kosta, Boda, Åfors och Johansfors glasbruk,

— planering och samordning av förebyggande underhåll vid Kosta, Boda, Åfors och Johansfors glasbruk.

KOSTA:

Samprojekt

Kosta Boda leder ett utvecklingsprojekt inom området *diskning* i samarbete med Orrefors och Älgshult. En försöksanläggning är installerad i Nya Hyttans Glaskammare. Projektet är helfinansierat av Staten. Det är ett fullskaleprojekt som går ut på att bli kvitt ett besvärligt och kostsamt arbetsmoment. Man diskar bort sliprester i diskmaskin. Glasforskningsinstitutet är med i arbetet.

Mindre olja

Nya hyttans ombyggda Vanna 4 har minskat sin oljetörst med omkring 30%. Det ger 1/2 miljon kronor i besparing om året. Inte dåligt!!!

Blyfritt glas

Kosta Boda har provat en ny blyfri glassats. Den har två fördelar: Blyfrihet, som är lika med miljövänlig, samt en mycket fin färg på glaset.

Försöken pågår i samarbete med Glasforskningsinstitutet. Glasma i Emmaboda har levererat provsatserna.

En utvärdering skall ske under våren.

Renare luft

Rökgasrengöringsanläggningen är nu installerad och har varit i drift några månader. Anläggningen, som kostade ca 1 miljon kronor, har till 75% betalats med statliga pengar. Dagens utsläpp ligger på 50% av vad Koncessionsnämnden fastställt. Vi är först i glasbranschen med den här sortens rening.

BODA:

Bättre miljö

Syraanläggningen i Boda är nu ombyggd för cirka 85.000 kronor. En starkt förbättrad inre miljö är den största vinsten.

Vanna renoveras

Den i drift varande vannan skall under semestern 1983 byggas om. Dess livslängd är då slut.

Nu pågår förberedande arbeten, en planering av den kommande ombyggnaden.

På materialsidan har det skett förbättringar, som vi skall ta vara på.

Det blir ett ZAC-material som vi skall använda. ZAC-leverantören har deltagit i planeringen av ombyggnaden och lämnat synpunkter på materialet. De förbereder nu leveranserna.

ÅFORS:

Ugn byggs om

Direkt efter jul sätter man igång ombyggnad av en 2-degels ugn. Arbetet blir klart i februari månad. Ugnen har varit riven sedan augusti. 300.000 kronor kostar det hela.

Ny layout

Ett förädlingsprojekt startar där. Det innebär en rationalisering som åstadkoms genom ny layout av maskinerna i fabriken, där det blir ett bättre flöde av produkterna för den kalla bearbetningen.

Aurora Borealis är nu slutmonterad i London. Alf Klinthall skötte jobbet. Nu sitter Aurora Borealis och glänser och glittrar på sin plats i IMCOs nybygge.

JOHANSFORS:

I Johansfors finns den nya »Spräng- och Kantmaskinen», som förbättrar utbytet av servisglas med ca 5%. Arbetet utföres i flera steg. Johnny Elm sköter sprängningen av kappan i sin maskin, som också slipar kanten i två moment. Milica Zdravetska sköter den andra maskinen där slipningen fortsätter.

KOSTA-MUSIKEN 110 ÅR

Otroligt, men sant. 110 år har Kosta Musiken hunnit bli. Det skall man fira med en ny LP. Det blir skiva nr två det och den skall innehålla hela 14 låtar. Robert Sjölin's egna kompositioner och arrangemang.

Kosta orkestern spelar och Sonja Stjärnquist sjunger. En härlig kombination ännu en gång. Det blir gladmarscher — Ett glatt humör, Jag blir så glad när solen skiner t ex. Glasblåsarpolka också. Skivan är klar i vår, så då

har vi ännu en anledning att otåligt vänta på den. (Våren alltså.)

I orkestern sitter ungefär 30 man - varav 6 stycken är kvinnor!

Låt oss sluta med ett grattis till den gamle, men ständigt unge jubilaren.

Tänka sej, 110 år!

I boken »Hemma på Kosta» kan man läsa ett kapitel om Kosta Musikkår. Hela dess intressanta historia finns där på pränt. Köp och läs.

HALLÅ DÄR!

Du glömmar väl inte bort att komma ihåg att det ännu några dagar går att handla med 40 procents rabatt i sekundabutikerna.

Erbjudandet har gått ut till alla anställda inom Kosta Boda och man har kunnat läsa på anslagstavlor om det här.

Där stod också att den här förhöjda rabatten gäller mellan 29 november och fram till 2 januari 1983.

Nytt för Oljekunderna

Den som tidigare beställt olja genom Kosta Boda och betalat dit får nu notera en ändring i rutinerna.

Beställning av olja gör man som vanligt, men *debiteringen* sker inte längre genom Kosta Boda utan direkt från oljeleverantören.

Det här nya systemet gäller från nyåret 1 januari 1983.

Villkoren för betalningen är följande: 30 dagar eller delbetalning 6 månader. Om man delbetalar tillkommer ränta med f.n. ca 15 %.

SOMMARTIDER

Vid gemensamma förhandlingar har man nu fastställt sommartiderna för samtliga turistshopar. De tillfälliga tiderna skall gälla mellan 27 juni och 28 augusti 1983.

Vardagar	08.30 – 18.00
(ord.)	08.30 – 17.30
Lördagar	08.30 – 16.00
(ord.)	08.30 – 15.00
Söndagar	11.00 – 16.00
(ord.)	12.00 – 16.00

PERSONALNYHETER

BÖRJAT	SLUTAT
KOSTA Christer Lindström marknad Marie Hansson produktutv. Malin Edenfalk turistst. Tommy Andersson nya hyttan Mirosinka Matić nya glask. Siv Erlandsson nya glask. Carina Erlandson nya glask. Mikael Svensson g. hyttan Inger Johnsson städare Madeleine Liljenström prod.utv.	Viola Davidsson ekonomi Ronnie Gunnarsson tekn. Berne Karlsson tekn. Christer Lindström marknad Sven-Åke Karlsson g. hyttan Jan-Erik Ritzman g. hyttan Stana Stamenković g. glask. Svea Johansson g. glask. Alli Blomqvist g. glask. Eva-Lena Jonsson prod.utv. Leif Persson nya hyttan Elsa Gustafsson centrallager Bernt Sand förrådet
BODA Per Trembl Olle Andersson hyttan förädling	
ÅFORS Peter Weidner hyttan	Gunnar Karlsson prod. utv. Ingemar Boman hyttan Erik Johansson hyttan Agnes Andersson turistshopen
JOHANSFORS Berit Karlsson städare Per Algotsson hyttan Inge Svensson hyttan Sam Ingemarsson hyttan Tomas Fransson hyttan Rune Karlsson förädling Paula Engman förädling Jan Lilja formverkst.	Birgit Örnstig turistshopen Sam Ingemarsson hyttan Jarl Ericsson hyttan Jan Håkansson hyttan Tomas Hansson hyttan

PERSONALRABATT 1983

Inköp med rabatt endast för personligt bruk.
 Missbruk kan föranleda indragning av rabattkortet.
 Rabattkortet skall återlämnas till resp. personalkontor när anställningen upphör.
 Öppethållningstider för den egna arbetsplatsens butik:

UPSALA-EKEBY-KONCERNEN Personalrabatt 1983

Rabattkortet gäller koncernens samtliga personalbutiker.
KORTET SKALL UPPVISAS I KASSAN
 Vid förfrågan skall legitimation uppvisas.
 I den egna arbetsplatsens butik
 får kortet utnyttjas även av nära anhörig.

Åter är det dags att påminna om att rabattkortet för 1983 kommer att sändas ut till alla anställda under januari månad 1983. Det nya kortet, som är gult till färgen, ger innehavaren en personlig rabatt i samtliga företag inom Upsala-Ekeby koncernen: Rörstrand, Gense, Hackefors samt vårt eget Kosta Boda.

Vid den egna arbetsplatsens försäljningsställen får kortet utnyttjas också av nära anhörig.

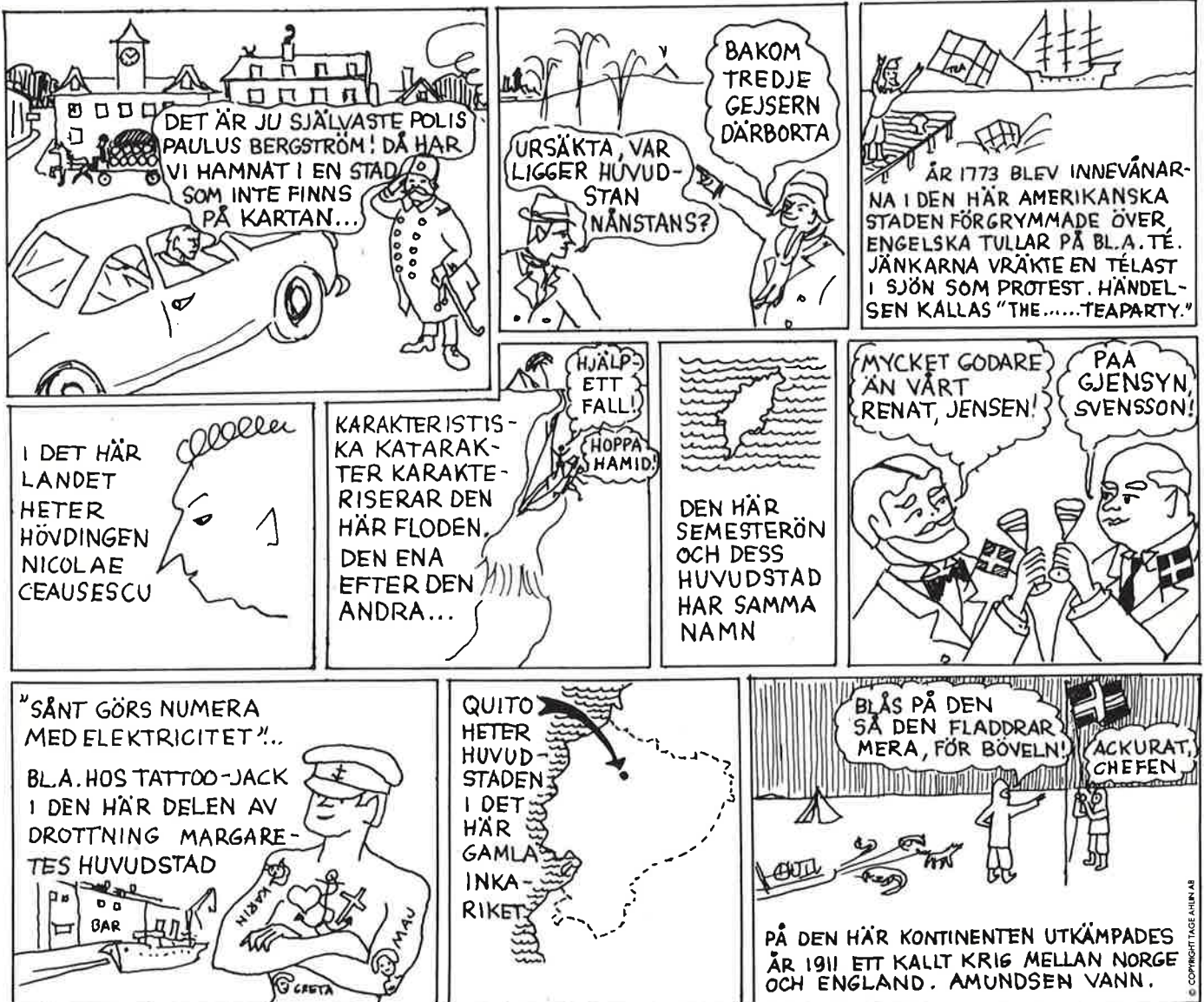
Pensionärer som önskar personalrabattkort ombedes höra av sig till Personalavdelningen på Kosta eller till platschefen på respektive bruk.

Under januari månad gäller det gamla gröna kortet (1982 års) jämsides med det nya.

JULNÖTTER

Det var länge sedan vi hade någon pristävling i Mängden. Nu kommer en som vi hoppas skall vara lagom svår. Den bör räcka precis till trettondagshelgen, tycker redaktionskommittén.

Då vill vi ha in svaren. De först öppnade 5 rätta svaren kan få ofantliga vinster. Vi belönar nämligen med Penninglott.

Får vi servera några nötter att knäcka, utöver de som jultbordet bjuder på? Precis som vanliga nötter är en del lätta att rå på, medan andra är litet svårare. Tävligen går till så här: Varje bildruta syftar på ett geografiskt ord och det gäller för dig att plocka ihop ett lösningsord av begynnelsebokstäverna

i dessa. Den första bokstaven i svarsordet står på sin rätta plats bland bilderna (rutan längst upp till vänster), men alla de andra står litet huller om buller.

Om rätta lösningen kan sägas att det handlar om små föremål, som på sina rätta platser sprider trevnad i hemmet i juletid, men som så småningom förlorar sitt attraktionsvärde. Lycka till och GOD JUL!

Vi vill ha lösningen oss tillhanda efter Trettondagshelgen, 10 januari 1983.

Adressen är: Personalavdelningen
Kosta Boda AB
360 52 KOSTA

Lägg lösningen i kuvert som skall märkas »JULNÖTTER». De först öppnade 5 rätta lösningarna får var sin penninglott.

RÄTT SVAR:

NAMN:

ADRESS: